

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Кіндрата Олексія Олексійовича на тему: «Розвиток економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України на європейському енергетичному ринку в умовах підготовки до вступу України до Європейського Союзу» в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

23 січня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувач ступеня доктора філософії, аспірант 4 року денної форми навчання (надалі – Аспірант) Кіндрат Олексій Олексійович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план у відповідності з освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня Міжнародні економічні відносини за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

У процесі виконання освітньо-наукової програми аспірант Кіндрат Олексій здобув ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанував повним обсягом загальнонаукових навичок та компетентностей, окреслених програмою та необхідних для послідовної реалізації обґрунтованого наукового дослідження, а також для формування у аспіранта загальнонаукового світогляду та здатності до дотримання норм професійної етики.

Аспірант в повному обсязі оволодів комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдання, застосування комплексу методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Аспірант в повній мірі оволодів необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Кіндрата Олексія Олексійовича затверджений рішенням вченої ради факультету міжнародних економічних відносин Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 3 від 29 листопада 2022 року). Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ» Цалан Мирослава Іванівна.

Термін виконання роботи: 2022-2025 роки

Аспірант Кіндрат Олексій Олексійович послідовно виконав усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри міжнародних економічних відносин та Вченої ради факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені аспірантом у визначені терміни згідно затвердженого плану та графіку, в повному обсязі і у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

Питання виробництва, постачання та реалізації енергоресурсів є основоположними елементами світової та національної економіки. Нині на енергетичний ринок країн – членів Європейського Союзу та європейських країн-сусідів суттєво впливають такі проблеми, як: високі та нестабільні ціни на енергоносії, ризики деіндустріалізації та втрати конкурентоспроможності, енергетична бідність та виклики швидкої декарбонізації разом із енергетичною безпекою та залежністю від зовнішніх постачальників енергії, відсутністю скоординованої політики країн ЄС щодо управління переходом на чисті джерела енергії. Російська війна проти України та вільного світу, її вплив на енергетичний ринок загострили ці проблеми, акцентувавши важливість та необхідність інтегральних підходів та прискорених інвестицій у

процесах розвитку альтернативних джерел енергії та зміцненні стійкості європейської енергетичної системи. Проблеми енергетичного комплексу країн ЄС та Європейського континенту вимагають динамічного оновлення підходів до енергетичної безпеки та забезпечення сталого зростання, оптимізації шляхів зменшення забруднення природного середовища та пом'якшення наслідків кліматичних змін.

Незмінним ключовим рушієм диверсифікації сталого продукування та постачання енергетичних ресурсів Державно-приватне партнерство (ДПП). Воно забезпечує досягнення стратегічних енергетичних цілей як для країн, так і для бізнесу. ДПП – це проєктна структура, в якій уряди та приватні компанії співпрацюють для постачання товарів, які традиційно надаються державним сектором, включаючи енергетичну інфраструктуру. Державний сектор, зазвичай, пропонує політичну та регуляторну підтримку, тоді як приватний сектор відповідає за фінансування, будівництво та експлуатацію проєкту. Державно-приватні партнерства такого роду мають на меті зробити інфраструктурні проєкти прибутковими для приватних інвесторів, одночасно зміцнюючи енергетичну безпеку та досягаючи значного прогресу в досягненні кліматичних цілей.

У сучасних наукових дослідженнях міжнародних економічних відносин питанням ключових переваг та викликів державно-приватного партнерства в енергетичному секторі, впровадження ДПП як результативного рішення щодо виробництва енергетичних ресурсів, забезпечення стійкості та диверсифікації джерел, фінансування розвиткових проєктів в енергетичному секторі ЄС та Україні приділяється значна увага з огляду на їх значимість як для світової економіки, так і для окремо взятих економічних регіонів і країн. Проблеми, що стосуються формування енергетичної політики Європи, стратегій розвитку енергетичного комплексу країн-членів ЄС та України знаходяться в центрі уваги науковців, міжнародних економічних організацій, європейських і національних енергетичних спільнот.

Недостатньо дослідженими водночас залишаються теоретичні і методичні аспекти розвитку економічного механізму державно приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України в умовах підготовки вступу України до Європейського Союзу: науково-теоретичні підходи до визначення поняття державно-приватного партнерства, концептуальні положення міжнародних механізмів ДПП, ключові тенденції та перспективи розвитку енергетичного комплексу ЄС та України в умовах геополітичних ризиків і військових конфліктів. Потребують удосконалення методичні підходи щодо моделей та інструментів реалізації державно-приватного партнерства в енергетичному секторі ЄС та України тощо.

Актуальність і наукова значущість окреслених питань зумовили вибір теми дослідження, визначили його предмет та об'єкт, мету і конкретні завдання.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження виконане у відповідності до наукових тем кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету: 1) «Трансформація Європейського Союзу: економічні, міграційні та інституційні аспекти» (номер державної реєстрації 0120U100386); 2) «Теоретичні та практичні аспекти розвитку глобальної економіки в процесах конвергентно-дивергентних та глокалізаційних змін» (номер державної реєстрації 0125U002539). У межах зазначених тем особисто автором уточнено інноваційно-інвестиційні та регуляторні аспекти розвитку альтернативної енергетики в регіонах Європи та вплив імплементації Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною на розвиток відновлювальних джерел енергії в міжнародній та українській енергетиці, запропоновано концептуальну модель та дорожню карту механізму ДПП енергетичного сектору в контексті інтеграції України в ЄС як багатокomпонентну систему, що забезпечує досягнення цілей трансформації українського енергетичного сектору в активний елемент єдиного європейського ринку електроенергії, синхронізує національні енергетичні цілі України з вектором розвитку енергетичного простору ЄС.

5. Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретико-методичних положень щодо розвитку економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України в умовах підготовки до вступу України до Європейського Союзу та розробка прикладних аспектів та практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

У дисертаційній роботі здобувачем розроблено, узагальнено та подано засадничі теоретико-методичні положення щодо розвитку міжнародного економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу та надані практичні рекомендації щодо формування засад державно-приватного партнерства Європейського Союзу та України в сфері енергетики в умовах сучасних геоекономічних та безпекових трансформацій. У процесі дослідження отримано такі найбільш суттєві

наукові результати, що розкривають особистий внесок аспіранта у розробку проблем, що досліджуються та конкретизують новизну роботи:

Вперше розроблено:

- методичний підхід до структурної моделі економічного механізму приватно-публічного партнерства підприємств енергетичного комплексу України, в якій, на відміну від існуючих, цифрове середовище як інтегральна складова механізму забезпечує прозорість розподілу винагороди, враховуючи прямий вплив регуляцій ЄС на структуру партнерства та в режимі «зворотного зв'язку в реальному часі» дозволяє механізму гнучко реагувати на пошкодження мережі та зміни попиту;

Удосконалено:

- науковий підхід до комплексного аналізу життєвого циклу (LCA) проектів ДПП в енергетиці, що ґрунтується на розробці математичної моделі як інструменту інтегрального оцінювання техніко-економічних та екологічних показників проекту на всіх його стадіях (від 25 до 40 років), що, на відміну від існуючих моделей, дозволяє трансформувати ДПП з простої угоди про будівництво у стратегічну модель управління життєвим циклом енергетичного активу відповідно до принципів ESG) та вимогам міжнародних фінансових інституцій (ЄІБ, ЄБРР);

- науково-методичні положення щодо розробки дорожньої карти ДПП в енергетичному комплексі ЄС та України в умовах цифрової трансформації, яка базується на принципі адаптивності до змін у європейському регуляторному полі та технологічних проривів, а також, на відміну від існуючих, вперше інтегрує «цифрову трансформацію» як наскрізний фактор контролю та управління на кожному етапі – від визначення місії та візії до впровадження конкретних бізнес-моделей;

Набули подальшого розвитку:

- визначення змісту поняття «державно-приватне партнерство» як угоди про співпрацю між державними установами та організаціями приватного сектору, що укладаються для спільної реалізації громадських проектів, послуг чи інфраструктури з метою задоволення суспільних потреб і подолання обмежень у ресурсах за умови розподілу відповідальності, ризиків і винагороди між державним і приватним секторами, забезпечення сталого розвитку та декарбонізації енергетичного комплексу, що відрізняється від існуючих визначень комплексним підходом і змістовною збалансованістю та охоплює ключові аспекти, які відрізняють ДПП від звичайних державних закупівель або повної приватизації;

- концептуальна модель механізму ДПП енергетичного сектору в контексті інтеграції України в ЄС, особливостями якої є системна

багатокомпонентність, що забезпечує досягнення цілей трансформації українського енергетичного сектору з ізольованої системи в активний елемент єдиного європейського ринку електроенергії;

- теоретичні підходи до тлумачення дефініції «державно-приватне партнерство»: організаційний, що розглядає ДПП як організацію процесу взаємодії; економічний, що фокусується на економічній доцільності; юридичний, що ґрунтується на правовій основі та контрактах; фінансовий – залучення інвестицій та управління фінансовими потоками; інноваційний – як оцінка ступеню інноваційності моделі розвитку інфраструктури; інституційний – як частина аналізу загальної інституційної структури; управлінський як формалізована структура управління державно-приватної співпраці. Їх імплементація, на відміну від існуючих тлумачень, дозволяє сформувати багатовимірну аналітичну рамку для реформування енергосектору України в контексті вимог ЄС;

- парадигма економічного механізму ДПП в енергетичному секторі як цілісної системи, що базується на синергії державного контролю та приватного капіталу в цифровому середовищі. Новизна підходу полягає у використанні європейських стандартів прозорості як інституційного фільтра, що мінімізує інформаційну асиметрію та забезпечує сталість енергетичного відновлення України через механізм керованого розподілу ризиків.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Аналіз змісту і структури дисертаційної роботи Кіндрата Олексія Олексійовича дає підстави стверджувати, що у ній чітко сформульовано актуальність теми, мету і завдання дослідження, обумовлені об'єктом і предметом аналізу, сукупністю методів і прийомів наукового пошуку, а також обґрунтовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів.

Теоретико-методологічну основу дослідження становлять фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань ДПП. Обґрунтованість та достовірність основних наукових положень, висновків та рекомендацій дисертаційної роботи підтверджується використанням для досягнення мети дослідження широкого спектра загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження, серед яких :

діалектичний метод (для вивчення еволюції концепції ДПП у розвитку економічної теорії); метод системного аналізу (дозволив розглянути енергетичний комплекс як цілісну багатовимірну систему); метод логічного узагальнення (для формування авторського визначення дефініції «державно-

приватне партнерство» та виокремлення семи науково-методичних підходів до його тлумачення); компаративний метод (для аналізу показників енергетичного сектору України та країн ЄС (частка ВДЕ, рівень декарбонізації, динаміка цін); метод математичного моделювання (для розробки моделі комплексного аналізу життєвого циклу (LCA)); дорожнього картування (для розробки стратегії впровадження ДПП в умовах цифрової трансформації).

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи полягає в тому, що ключові авторські наукові розробки дисертаційної роботи узагальнені аспірантом до рівня теоретико методологічних положень, подані у формі методичних і практичних рекомендацій щодо розвитку міжнародного економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу, знайшли впровадження в практичній роботі. Авторські пропозиції щодо міжнародної моделі економічного механізму приватно-публічного партнерства дозволяють державним органам та суб'єктам господарювання формувати привабливіші умови ДПП у площині міжнародної співпраці, зокрема в галузі відновлювальної енергетики. Результати дисертаційної роботи використані також у навчальному процесі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» при викладанні дисциплін «Міжнародна економіка», «Міжнародні відносини», «Глобальна економіка», «Корпоративна соціальна відповідальність». Практичне застосування дисертаційних напрацювань здобувача засвідчено відповідними довідками про впровадження.

9. Оцінка мови та стилю

Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Дисертаційна робота Кіндрата Олексія Олексійовича на тему «Розвиток економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України на європейському енергетичному ринку в умовах підготовки до вступу України до Європейського Союзу» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», вимогам Порядку

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 341 від 21.03.2022 та № 502 від 19.05.2023).

11. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи Аспірантом були враховані усі зауваження та рекомендації, надані науково-педагогічними працівниками кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів Аспіранта на засіданнях кафедри міжнародних економічних відносин. Надані зауваження та побажання носять рекомендаційно-консультативний характер у жодному разі не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівнів її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в разову спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

12. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Кіндрата Олексія Олексійовича на тему «Розвиток економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України на європейському енергетичному ринку в умовах підготовки до вступу України до Європейського Союзу» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

13. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, викладено у 6 наукових працях, з яких: 3 статті – у наукових фахових виданнях України та 3 праці апробаційного характеру.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кіндрат, О. (2025). Науково-теоретичні підходи до визначення поняття державно-приватного партнерства. *Агросвіт*. №9. С.118-125. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.9.118>

2. Кіндрат, О. (2025). Тенденції розвитку енергетичного комплексу ЄС в умовах геополітичних ризиків і військових конфліктів: виклики та перспективи. *Економіка та суспільство*. № 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-89>

3. Кіндрат, О. (2025). Державно-приватне партнерство в енергетичному секторі ЄС та України: ключові переваги та виклики. *Бізнес-навігатор*. Вип. 6 (83). С. 391-398. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.83-64>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Кіндрат О. О. Тенденції розвитку ринку угод державно-приватного партнерства. Перспективи розвитку сучасної науки та освіти: матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 29-30 квітня 2025 року. – Львів: Львівський науковий форум, 2025. С. 25-28.

5. Кіндрат О.О. Роль державно-приватного партнерства у вирішенні трилеми сфери енергетики безпека, доступність і сталий розвиток. Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. С. 66-68.

6. Кіндрат О. О. Цифрова трансформація в енергетичній сфері: напрями та переваги. III Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу»: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2025 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І. Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. С.87-90.

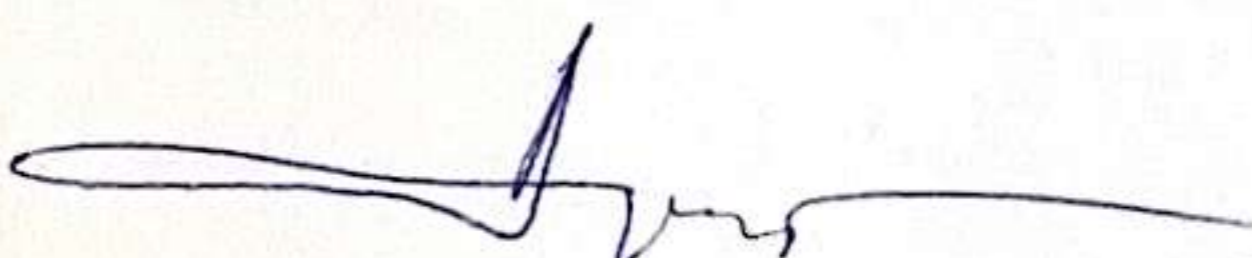
14. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові співпадіння (цитування) мають посилання

на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням Аспіранта, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Положення дисертації апробовано на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин (протокол №1 від 23 січня 2026 р.). За результатами засідання кафедрою ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Кіндрата Олексія Олексійовича на тему «Розвиток економічного механізму державно-приватного партнерства підприємств енергетичного комплексу ЄС та України на європейському енергетичному ринку в умовах підготовки до вступу України до Європейського Союзу» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Головуючий на засіданні
д. е. н., професор, завідувач кафедри
міжнародних економічних відносин
ДВНЗ «УжНУ»

Володимир ПРИХОДЬКО

Підпис д. е. н., проф. В.П. Приходька
засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК